

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 11.

Vydána dne 10. února 1922.

Obsah: (24.—29.) 24. Zákon, jímž se povoluje užití dílčích dluhopisů 5% české zemské investiční půjčky elektrisační v úhrnné jmenovité hodnotě 15,000.000 Kč k ukládání nadačních, sirotčích a podobných kapitálů. — **25.** Zákon, jímž se zrušuje úřad pro zahraniční obchod. — **26.** Zákon, jímž se povoluje užití dílčích dluhopisů, jež budou vydány Moravou v úhrnné jmenovité hodnotě 175,000.000 Kč, k ukládání nadačních, sirotčích a podobných kapitálů, a jímž se zrušuje zákon ze dne 20. ledna 1921, č. 27 Sb. z. a n. — **27.** Zákon o zřízení ústavu Slovanského a Orientálního. — **28.** Zákon o zřizování a zatřizování vysokých škol. — **29.** Zákon o zřízení vnučeného likvidátora pro rozvrh bavlny a bavlněné příze, zakoupené na státem zaručený úvěr.

24.

Zákon ze dne 25. ledna 1922,

jímž se povoluje užití dílčích dluhopisů 5% české zemské investiční půjčky elektrisační v úhrnné jmenovité hodnotě 15,000.000 Kč k ukládání nadačních, sirotčích a podobných kapitálů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Dílčích dluhopisů, jež vydá za souhlasu vlády jménem země České zemský správní výbor v Praze podle usnesení ze dne 6. dubna 1921, č. 42.226, v úhrnné jmenovité hodnotě 15,000.000 Kč, aby si opatřil prostředky na výstavbu elektrické hydrocentrály na řece Jizeře u Spálova, smí býti užíváno k úročnému ukládání peněz poštovního šekového úřadu, nadací a ústavů, podléhajících veřejnému dozoru, dále k uložení peněz sirotčích, svěrenských a depositních a konečně až do výše bursovního kursu, avšak nikoliv přes jmenovitou hodnotu, za služební a obchodní kauce.

§ 2.

Provést tento zákon, jenž nabývá účinnosti dnem vyhlášení, ukládá se ministrům financí, vnitra a spravedlnosti.

T. G. Masáryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

A. Novák v. r.

Černý v. r.

Dr. Dolanský v. r.

25.

Zákon ze dne 19. ledna 1922,

jímž se zrušuje úřad pro zahraniční obchod.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Úřad pro zahraniční obchod, zřízený zákonem ze dne 24. června 1920, čís. 418 Sb. z. a n., se zrušuje.

§ 2.

Po dobu, po kterou poměry hospodářské budou ještě vyžadovati v některých odvětvích hospodářských státní kontroly dovozu, vývozu a průvozu, budou oprávnění a funkce, přikázané úřadu pro zahraniční obchod zákonem ze dne 24. června 1920, čís. 418 Sb. z. a n., a vládním nařízením ze dne 13. července 1920, čís. 442 Sb. z. a n., vykonávány ministerstvem průmyslu, obchodu a živností pomocí dosavadních zařízení úřadu pro zahraniční obchod. Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností provede postupně jeho likvidaci.

§ 3.

Kdy a v jakém rozsahu přestane státní kontrola dovozu, vývozu a průvozu a její soustředění ve smyslu zákona ze dne 24. června 1920, čís. 418 Sb. z. a n., bude postupně pokud možno nejdříve určeno ministerstvem průmyslu, obchodu a živností v dohodě se zúčastněnými ministerstvy.

§ 4.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem, kdy bude vyhlášen.

Provéstí jej ukládá se ministru průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministrem zahraničních věcí, ministrem financí a s ostatními zúčastněnými ministry.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

L. Novák v. r.

26.

Zákon ze dne 19. ledna 1922,

jímž se povoluje užití dílčích dluhopisů, jež budou vydány Moravou v úhrnné jmenovité hodnotě 175,000.000 Kč, k ukládání nadačních, sirotčích a podobných kapitálů, a jímž se zrušuje zákon ze dne 20. ledna 1921, čís. 27 Sb. z. a n.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Dílčích dluhopisů, jež vydá za souhlasu vlády jménem země Moravy zemský výbor v Brně podle usnesení ze dne 18. října 1919, ze dne 7. února 1920, ze dne 24. dubna 1920 a ze dne 22. ledna 1921 v úhrnné jmenovité hodnotě 175,000.000 Kč, smí býti užíváno k úročnému ukládání peněz poštovního šekového úřadu, nadací a ústavů, podléhajících veřejnému doзору, rovněž tak k uložení peněz sirotčích, svěřenských a depositních a konečně až do výše bursovního kursu, avšak nikoliv přes jmenovitou hodnotu, za služební a obchodní kauce.

§ 2.

Zákon ze dne 20. ledna 1921, č. 27 Sb. z. a n., se zrušuje.

§ 3.

Provéstí tento zákon, jenž nabývá účinnosti dnem vyhlášení, ukládá se ministrům financí, vnitra a spravedlnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

A. Novák v. r.

Černý v. r.

Dr. Dolanský v. r.

27.

Zákon ze dne 25. ledna 1922

o zřízení ústavu Slovanského a Orientálního.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Ústav Slovanský.

§ 1.

Slovanský ústav jest samostatný a samosprávný ústav se sídlem v Praze, jehož účelem jest pěstovati a budovati vědecké a hospodářské styky se slovanskými zeměmi. Jemu náleží také vědecké zkoumání Slovenska a Podkarpatské Rusi.

Ústav Orientální.

§ 2.

Orientální ústav jest samostatný a samosprávný ústav se sídlem v Praze, jehož účelem jest pěstovati a budovati vědecké a hospodářské styky s Orientem.

§ 3.

Správa každého tohoto ústavu přísluší presidiu, výboru a valnému shromáždění členů, správa jmění pak kuratoriu.

§ 4.

První členy každého z obou ústavů jmenuje prezident republiky. Ti zvolí ze sebe první presidium a výbor, jejichž volbě třeba schválení presidenta republiky. Další nové členy volí valné shromáždění a schvaluje prezident republiky.

§ 5.

Kuratorium každého ústavu jmenuje prezident republiky po návrhu vlády. Státu náleží dozor nad hospodářstvím ústavů.

§ 6.

Bližší organizace ústavů bude upravena stanovami, které vypracuje valné shromáždění ústavu a schvaluje vláda.

§ 7.

Základ příjmů obou ústavů tvoří fond věnovaný presidentem republiky, další příjmy jsou přiděly ze státních důchodů, dary a příspěvky.

§ 8.

Zákon nabývá působnosti dnem vyhlášení a provedou jej ministři zahraničních věcí, školství a národní osvěty, průmyslu, obchodu a živností.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Šrobár v. r.

L. Novák v. r.

28.

**Zákon ze dne 19. ledna 1922
o zřizování a zařizování vysokých škol.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Zřizovati vysoké státní školy neb nové fakulty a oddělení na vysokých školách státních; rozdělovati jejich fakulty neb oddělení neb je rušiti; určovati neb měniti sídlo vysokých škol státních neb jejich oddělení; propůjčovati práva, jež příslušejí státním vysokým školám, také nestátním vysokým školám je možno jen na základě zvláštního zákona a v jeho mezích.

§ 2.

Tento zákon nabývá platnosti a účinnosti dnem vyhlášení. Vládě se ukládá provésti jej.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Mičura v. r.

L. Novák v. r.

Staněk v. r.

Habrman v. r.

A. Novák v. r.

Dr. Dérer v. r.

Srba v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Šrámek v. r.

Černý v. r.

Udržal v. r.

Tučný v. r.

29.

**Zákon ze dne 19. ledna 1922
o zřízení vnuceného likvidátora pro rozvrh bavlny a bavlněné příze, zakoupené na státem zaručený úvěr.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Ministr obchodu se zmocňuje, aby Nákupnímu a prodejnímu družstvu československých přádelen bavlny, zaps. společenstvu s r. o. v Praze, ustanovil vnuceného likvidátora za účelem provedení likvidace zásob bavlny a z ní zhotovené příze, zakoupené na úvěr, za který vláda vzala na se záruku podle zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 186 Sb. z. a n.

§ 2.

Za vnuceného likvidátora může býti ustanoven státní nebo smluvní úředník, který jest v této funkci veřejným orgánem a jest ze své činnosti zodpovědný ministru obchodu.

Vnucenému likvidátoru bude přidělen poradní sbor, jmenovaný ministrem obchodu. Tento poradní sbor má sestávat zástupců veškerých odvětví průmyslových bavlnu a bavlněnou přízi zpracujících a bavlněné polotovary zušlechťujících, a to z zaměstnavatelů i zaměstnaných, jakož i z zástupců bank, které se zaručily za zaplacení bavlny na úvěr zakoupené.

Vnucený likvidátor jest povinen předložiti poradnímu sboru ku posouzení všechny otázky zásadní, jakož i takové jednolivé případy, kterých nelze řešiti podle zásad poradním sborem navržených.

§ 3.

Vnucený likvidátor zastaví dosavadní likvidační kroky Družstvem podniknuté a provede volný rozprodej zbývajících zásob bavlny a příze, zakoupené na úvěr, za který vláda vzala na se záruku podle zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 186 Sb. z. a n., za nejlepší docílitelnou cenu. Získané částky budou odvedeny Bankovnímu úřadu ministerstva financí k úhradě příslušného úvěru.

§ 4.

Nebude-li rozprodejem podle § 3 uhrazena svěstojná cena této bavlny, resp. svěstojná cena bavlněné příze, kterou z této bavlny vyrobili členové Nákupního družstva, rozvrhne vnucený likvidátor úhradu neuhrazeného zbytku podle ustanovení §§ 5 a 6.

Zásadně jsou držitelé všech průmyslových podniků zpracujících bavlnu a bavlněnou přízi, kteří brali účast na přidělech této bavlny nebo bavlněné příze, povinni uhraditi svěstojnou cenu této bavlny, po případě bavlněné příze.

§ 5.

Za účelem rozvrhu neuhrazeného zbytku vnucený likvidátor provede nejprve dle zásad stanovených poradním sborem zevrubné vyšetření dosavadního hospodaření Družstva a jeho členů.

Podle výsledku tohoto šetření rozvrhne pak vnucený likvidátor po slyšení poradního sboru neuhrazený zbytek v první řadě na Družstvo, ve druhé řadě na držitele přádelen, jakož i na tkalcovny a zušlechťovny s nimi spojené, ve třetí řadě na ručitelské banky, pokud z ručení měly zisk, a konečně na finančně k tomu způsobilé držitele průmyslových podniků, zpracujících bavlněnou přízi.

Podnikům, které by uložení povinnosti platební přivedlo prokazatelně do hospodářské krise, likvidátor takové povinnosti ukládati nesmí. O zásadách, dle nichž dlužno posuzovati dostačitelnost podaných průkazů, rozhodne poradní sbor, na jehož příslušné usnesení jest likvidátor vázán.

Nastala-li v době od 15. května 1919 do 16. října 1920 změna v osobě držitele podniku, budiž při rozvrhu přihlíženo i k dřívějšímu držiteli a také jemu uložena úhrada poměrně podle doby provozování podniku a účasti na přídelech této bavlny.

§ 6.

Při rozvrhu neuhrazeného zbytku nebude likvidátor zatěžovati ony držitele podniků přízi zpracujících, kteří ve smyslu ujednání mezi jednotlivými skupinami průmyslovými na ně připadající přízi převzali a všem povinností svým z toho plynoucím řádně dostáli.

§ 7.

Za zaplacení obnosu, který podle konečného rozvrhu připadne na jednotlivé podniky, ručí jeho držitel celým svým majetkem.

§ 8.

Vnucený likvidátor provede konečný rozvrh ukládacími platebními příkazy, ve kterých bude stanovena lhůta k splnění na 30 dnů od doručení.

Jest též oprávněn ještě před konečným rozvrhem neuhrazeného zbytku uložiti držitelům jednotlivých podniků, resp. bankám prozatímními platebními příkazy, aby zajistili do 30 dnů na úhradu zbytku určenou záruku buď složením v hotovosti nebo jiným způsobem poskytujícím sirotčí jistotu u Zemské banky v Praze.

Proti platebním příkazům uvedeným v odstavci prvním a druhém může býti podán do 30 dnů od doručení rekurs k ministru obchodu. Ministr obchodu vyslechne před svým rozhodnutím o rekursu stěžovatele, resp. jím zplnomocněného zástupce. Rekurs nemá odkladného účinku.

§ 9.

Platební rozkazy, uvedené v § 8, jsou vykonatelný politickou exekucí na veškerém movitém majetku majitele neb držitele dotyčného podniku a jsou exekučními tituly podle § 1, čís. 12., zákona ze dne 27. května 1896, čís. 79: ř. z. (exekučního řádu), a § 1, lit. h), zákonného čl. LX z roku 1881.

§ 10.

Držitelé podniků, jimž byla uložena úhrada podle § 4 tohoto zákona, nesmí pouze z tohoto důvodu zastaviti provozování podniku.

§ 11.

Podniky, podléhající všeobecné, jakož i zvláštní dani výdělkové dle druhé hlavy zákona o osobních daních přímých ze dne 20. října 1896, čís. 220 ř. z., kterým ve smyslu § 8 tohoto zákona bylo uloženo platebními příkazy nésti podíl na ztrátě při likvidaci Nákupního družstva československých přádelen bavlny, jsou oprávněny odečísti částky platebními příkazy jim předepsané od svého zdaňovacího základu pro berní rok 1920 neb 1921, případně od zdaňovacích základů pro oba tyto berní roky.

Obdobně mohou si podniky, které uhradily na základě ujednání mezi jednotlivými skupinami průmyslu svěstojnou cenu bavlny neb bavlněné příze, odečísti rozdíl mezi touto svěstojnou cenou a cenou běžnou. Pokud v jednotlivých případech daň byla již vyměřena, budiž ve smyslu ustanovení obou předchozích odstavců opravena.

§ 12.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení a jeho provedením se pověřuje ministr obchodu v dohodě se zúčastněnými ministry.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 12. října 1920, čís. 566 Sb. z. a n., pozbývá zároveň účinnosti.

T. G. Masaryk v. r.

Dr. Beneš v. r.

L. Novák v. r.